కథా కౌముది

శౌచం

వడలి రాధాకృష్ణ

పిడపర్తి వెంకటరమణశర్మగారి జ్ఞాపకార్థం
కౌముది నిర్వహించిన కథల పోటీ (2021)లో
బహుమతి పొందిన కథ

ఇంతలోనే ఇలాగ అవుతుందనుకోలేదు. . ఆమాట విన్నప్పటినుండి చిలకయ్య తిట్టుకోలేకుండా ఉన్నాడు. దుఃఖం ఆగడంలేదు. అదేపనిగా తన్నుకొచ్చేస్తూ ఉంది.

‘ అసలు పెద్దయ్య గుండె ఆగిపోవడమేమిటి! ఆయనకు మరణం ఏమిటి ?’ తల్చుకొని తల్లడిల్లిపోతూ ఉన్నాడు. చిన్నారి మొగుణ్ణి దగ్గరకు తీసుకొంది. సముదాయించడానికి ప్రయత్నిస్తూనే ఉంది.

'ఊరుకో అయ్యా! పెద్దాయనికి భూమిమీద నూకలు చెల్లిపోయినాయి’ ఆమె నోటిమాట బరువుగా ఉంది. కొంత వ్యంగ్యత నిండుకొని ఉంది. ఆ వ్యంగ్యం లోనే గొంతు తడబడుతోంది.

' అయ్యా .... పెద్దయ్య..' విషయం తెలిసిన పదేళ్ళ కొడుకు గోవర్ధనం కూడ తండ్రిని పట్టుకు వదలడం లేదు.

'రామినీడు సారు వెళ్ళిపోయినాడు. ఇక మనకు దిక్కెవరంట!’ అతని వ్యధ అరణ్య రోదనగా ఉంది. ఒక వ్యధాభరిత వాస్తవం చిలకయ్యను చుట్టు ముట్టేసి అతలాకుతలం చేస్తూనే ఉంది. అవును ఈ మధ్యన రామినీడయ్యకు సుస్తీ చేసిందట.

చిన్నారి మాట్లాడటం లేదు. మౌనమే సమాధానంగా నిలుస్తూ ఉంది. ‘అసలు ఆ గొప్ప మనిషికి చావేమిటంట' మర్మం తెలియని చిలకయ్యలోని ఆవేదన ఆకాశపు హద్దుల్ని దాటిపోతోంది.

'ఊరుకో అయ్యా! ప్రాణం పోయింది. మనిషి ఎగిరిపోయినాడు' చిన్నారి ఓదారుస్తూ ఉంది. ఆమాట కొంత వ్యంగ్యంగా అన్పిస్తూ ఉంది. వాస్తవాల్ని ప్రశ్నిస్తున్నట్లుగాను ఉంది.

'నేను వెళుతున్నాను. నువ్వు వస్తావా?'

'శవం ఎక్కడో హైదరాబాద్ నుండి రావాలంట! నేను రాను. నువ్వు పోయిరా' నిర్లప్తత నిండిన ఆమె మాటలు మామూలుగానే ఉన్నాయి. విషయం ఊరంతా పాకేసింది.

'పాపం రామినీడు దొర ఇంకా కనీసం ఇరవై ఏళ్ళు బ్రతకాల్సినోడు. అప్పుడే ఇలాగ?'

' ఏమో లేరా! ఆరికి టైమ్ అయిపోయింది. దిక్కుమాలిన కాలం వచ్చి అమాంతం ఎత్తుకుపోయింది.' టైలర్ సాంబయ్య అదేపనిగా నొచ్చుకుంటున్నాడు. మొదటి నుండి ఊరికి పెద్ద దిక్కు రామినీడయ్యకు చొక్కా అయినా, లాల్చీ పైజమా అయినా అన్నీ టైలర్ సాంబయ్య మిషని మీదే తయారవుతాయి. రామినీడు ఒంటి కొలతలు తెలిసినట్లే ఆయన గురించి అన్నీ సాంబయ్యకు తెలుసును. రామనీడు పరోపకారి మాత్రమే కాదు. ఊరికి పనికొచ్చే మనిషి.

'పెద్దయ్య శవం హైదరాబాద్ లో బయలుదేరి రెండు గంటలు అయిపోయింది. ఇక్కడ మరీసుపల్లికి రావడానికి మరో ఐదు గంటలు పట్టొచ్చును.'

విషయం తెలిసిన ఊరు ఊరంతా హడవిడిగా మారిపోయింది. ఆయనగారి ఎత్తు అరుగుల మిద్దె కొంప దగ్గర జనం పోగయిపోయారు.

ముందువైపు మూడు పెద్దపెద్ద శామియానాలు వెలిసి పోయినాయి. ఊరిలోని సప్లై కంపెనీలలో ఉన్న కుర్చీలన్నీ అక్కడికి తరలింప బడుతున్నాయి. 'సావు కూడా పెళ్ళిలాంటిదే బెదరూ' మూలవీధి అచ్చయ్య తనకు నచ్చిన పాత సినిమా పాటను అందుకుంటున్నాడు.

'అయ్యకు సావేమిటిరా సన్నాసి!' నూకాలు అదేపనిగా నేలమీద పొర్లిపోయి ఏడుస్తున్నాడు. ఊరిజనాలకు రామినీడు అంటే దేవుడు. తన పార్టీవాళ్ళకి ఇష్టమైన దేవుడు. అటువైపు పార్టీల వాళ్ళకి కష్టమైన దేముడు. ఈ విషయాల్ని అటుఇటుగా అక్కడ అందరూ తమదైన ధోరణిలో ప్రస్తావిస్తున్నారు. మూడు కార్లు, వెనుక ఐదు కార్లు మధ్యలో రామినీడు అయ్య.. మారీసుపల్లి చేరిపోయినాడు. ముందు శవపేటికలో శాశ్వతంగా నిద్రపోతూన్న రామినీడు వాహనం. అవును ఈ ప్రపంచంలో కొందరి మరణ సందర్భం కూడ పెళ్ళిలాగానే ఉంటుంది.

చిలకయ్యకు అవేమి తెలియవు. ఒంట పట్టవు కూడాను ఏడ్చి ఏడ్చి అతడి బుర్రపిడస కట్టుకుపోతూ ఉంది. పెద్దయ్య చావును జీర్ణించుకోలేకుండా ఉన్నాడు.

రామినీడుది పెద్ద కుటుంబం. ముగ్గురు కొడుకులు, ఇద్దరు కూతుళ్ళు, పెద్ద బంధుగణం. అందరూ దుఃఖసముద్రాన మునిగిపోయి ఉన్నారు ఒక విషాద సందర్భం అక్కడ ఆవిష్కృతమయిపోయి శోక సంద్రమై ప్రవహిస్తూ ఉంది.

చిలకయ్యకు ఏమి అర్థం కాకుండా ఉంది. ఊరిలో ఏ తగవు లొచ్చినా తీర్చిదిద్దేవాడు. కొట్లాటలొచ్చినా నిలిచేవాడు. ఎవరినీ లెక్క చేసేవాడు కాదు. ఎదుటివాడు ఎంతటివాడయినా ఎదురునిల్చి మాట్లాడేవాడు. మాటకు మాట చెప్పేవాడు. చేతకు చేత తానయ్యేవాడు.

చాలామందికి రామినీడంటే హడల్. కానీ చిలకయ్యకు రామనీడంటే దేముడు. తనకు తన కుటుంబాన్ని నిలబెడుతూన్న మహామనిషి. ఎంతమందికి ఎదురొడ్డి నిలిచినా తనను ఒక్కమాట అనేవాడు కాదు. ఎవరైనా తనను మాట తూలితే ఒప్పుకొనేవాడు కాదు. అదే విషయాన్ని ఇంటిదగ్గర చిన్నారితో గొప్పగా చెబుతూ ఉండేవాడు.

చిన్నారి మాట్లాడేదికాదు. వ్యంగ్యంగా ఓ విసురు నవ్వునవ్వేది. ‘ కాదన్న దెవడు!’ మరల చిన్నారిలో అదే నిర్దిష్టత, నిఖార్సుతనం. ఎందుకో తెలియదు కానీ అప్పుడప్పుడు ఆమె మూతి పళ్ళు బిగుసుకుపోయేవి. ‘నేను పోతే నీ మెడలో తాళిబొట్టు ఉండేది కాదు. మొహాన బొట్టు ఉండేదికాదు. అంతా అయ్య దయ. మనం చేసుకున్న పుణ్యమూను' చిలకయ్య మాటలు చిన్నారికి ఒంటబడుతూనే ఉండేవి. ఇంట్లో ఏవిషయం చెప్పినా చక్కగా మాట్లాడే చిన్నారి ఎందుకో రామినీడు అంటేనే మిన్నకుండి పోతాది, మొహం అదోలా పెడతాది.

‘ అయ్య సాయం చెయ్యకపోతే గోవర్ధనం గాడిని స్కూలులో జాయిన్ చేసేవాళ్ళమా? ఆడు ఆరుక్లాసు చదువుకు వచ్చేవాడా? మొన్న ఆ మధ్యన రచ్చబండ దగ్గర తగిలినప్పుడు ఒరే చిలకా గోవర్ధనం గాడిని బాగా చదివించరా. ఆడు పెద్ద డాక్టరో, ఇంజనీరో అయి తీరాల! అన్నాడు. ఆరిది వెన్నలాంటి మనసు.’

చిన్నారిలో మరల మౌనం ఆ వెనక వ్యంగ్యమూను.

‘ గోవర్ధనంగాడు చదువుకుంటున్నాడు. ఇంకా గొప్పగా చదువుకోవాల అదే మనకు కావాల్సింది' అని మాత్రం అనగల్గింది.

రామినీడు పార్థివ శరీరం పూలదండలతో మునిగిపోయి ఉంది. స్థానిక శాసన సభ్యులతో సహా ఎందరెందో వచ్చి శ్రద్ధాంజలి ఘటించి పోతున్నారు. తన చేత లబ్ధిని పొందినవారు, లబ్ధిపొందక అవమానం పొందినవారు, అవహేళన చేయబడినవారు దండలతో వచ్చి క్యూ కట్టి మౌనం పాటిస్తూనే ఉన్నారు. ఉండుండి చిలకయ్య మొద్దుబారిపోతున్నాడు. ఎప్పుడు తాను ఎదురు నిలబడినా ఊరుకునేవాడు కాదు. కుర్చోమనేవాడు, మెత్తగా సముదాయించేవాడు. ఏమి కావాలి అని అడిగేవాడు. అడగడం తడవు డబ్బు అయినా సరే, మరే ఇతర వస్తువయినా కాదనకుండా ఇచ్చి పంపేవాడు. ఒకవేళ అప్పుడు వీలు కాకపోతే తర్వాత అనేవాడు. ఆ తర్వాత గుర్తుపెట్టుకొని మరీ పంపిస్తూ ఉండేవాడు. చేరిందా లేదా అని ఆరాతీస్తూ ఉండేవాడు. మధ్యలో గోవర్ధనం గాడి ఆలనాపాలనా అడిగి తెలుసుకొనేవాడు. అటువంటి రామినీడు లేకపోవడాన్ని చిలకయ్య జీర్ణించు కోలేకుండా ఉన్నాడు.

అంతిమయాత్ర ఘడియలు సమీపించేశాయి. పంతులుగారు వచ్చి కార్యక్రమాన్ని గొప్పగా నిర్వహిస్తూ ఉన్నారు. భార్యపిల్లలు బంధువులు అందరూ చివరగా ఆయనకు శ్రద్ధాంజలి ఘటిస్తున్నారు. పూలరథంలాగ తయారు చేసిన వ్యాన్ మీద శాశ్వత నిద్రలో ఒదిగిపోయిన అయ్యగారి ఊరేగింపు ప్రారంభమయిపోయింది.

దారి పొడవునా పూలు వర్షమై కురుస్తూ ఉన్నాయి. మారీసుపల్లి మాత్రమే కాదు కొమర్రాజు గుంట, దొమ్మూరు గడప ప్రాంతాలలోని ప్రజానీకం, అభిమానులు అంతా తరలి వచ్చేశారు. యాత్ర యాత్రలాగా సాగిపోతూ ఉంది. అన్ని వందల మందిమౌనంగా ముందుకు అడుగులు వేస్తున్నారు. దుఃఖాన్ని ఆపుకోలేక ఉడుక్కుంటూ వేస్తూన్న చిలకయ్య అడుగులు వెనకబడి పోతున్నాయి. భారంగా ముందుకు కదులుతూ ఉన్నాడు. దేముడు తనకోసమే ప్రత్యేక దూతగా రామినీడును ఈ భూమి మీదకు పంపించినాడేమో. చిలకయ్యకు తెలవడంలేదు.

'చూడండమ్మా! రామినీడు గారు ఎంతో అదృష్టవంతుడు. మీ అందరి చేతుల్లో చాలా గొప్పగా వెళ్ళిపోతున్నారు. చెప్పాలంటే మీపిల్లలు కడిగిన ముత్యాల వంటివారు. తండ్రి దహన సంస్కారాలు ఎంతో ఉన్నతంగా శ్రద్ధతో నిర్వహించారు. ఇప్పుడు ఇంటి దగ్గర భార్యపిల్లలు అందరూ శౌచ స్నానం చేసి దీపదర్శనం చేసుకు తీరాలని శాస్త్రం చెబుతూ ఉంది' పురోహితులు సెలవిస్తున్నారు. అందరూ ఆయన చెప్పినట్లుగానే శౌచస్నానాలాచరించి దివ్య దీప దర్శనాన్ని చేసుకుంటున్నారు.

ఆ దృశ్యం చిలకయ్య మనసుకు హత్తుకునేలా ఉంది. ఎంతో ప్రభావితమవుతున్నాడు. చిలకయ్య ఇంటికి నడిచాడు భారంగా.

' రామినీడు అయ్యా వెళ్ళిపోయినాడు!' గద్గద స్వరంతో కంట కన్నీరు పెడుతూన్న వెర్రి భర్త ధోరణి చిన్నారిని పెద్దగా ప్రభావితం చేయడంలేదు. పైగా కొండంత వ్యంగ్యంగా అన్పిస్తూ ఉంది.

'అవును వెళ్ళిపోయినాడు ' తనలోతాను అనుకోవడమే తప్ప పెద్దగా సానుభూతి ఏమీ లేదు చిన్నారిలో.

' శవానికి అంత్యక్రియలు జరిగినాక భార్యాపిల్లలు మైలస్నానం చేసి ఆ తడిబట్టలతో దీపాన్ని దర్శించుకోవాలంటి పంతులుగాను చెప్పినారు. ఆరు చేసినారు' ఇప్పుడు మొగుడి మాటలకు చిన్నారి తీవ్రంగా చలించి పోతూఉంది. ఒక ఉద్వేగం తాలూకు అంతరంగ సంఘర్షణ ఆమెను ఉన్నట్టుండి అతలాకుతలం చేస్తూ ఉంది. తన ధోరణి తనకు వ్యంగ్యంగా ఉంది.

ఉదయం నుండి తానేమి తిన్నదిలేదు. సాయంత్రం వరకు బయటవరండాలో కొడుకును వేసుకొని కూర్చున్నదంతే!

ఇప్పుడు చిన్నారి కొడుకు గోవర్ధనం చేయినందుకొని వడివడిగా పెరట్లోని బావి దగ్గరకు నడిచింది. తాను తలారా స్నానంచేస్తూ ఉంది. బావి నీటితో పదేపదే స్నానమాచరిస్తూ ఉంది. రామినీడును తల్చుకుంటూ మరలా మరలా నీటిలో తడుస్తూ ఉంది.

అంతేనా గోవర్ధనం చేత తలారా మైల స్నానం చేయిస్తూ ఉంది. ఇద్దరు ఆ తడిబట్టలతోనే లోపల దేముడి గడపదగ్గర వెలుగుతూన్న దీపాన్ని కనులారా వీక్షించుకుంటున్నారు. అప్పుడుగాని ఆమె మనసు కుదుటపడినట్లు లేదు.

క్రమంగా ఆ ఉద్విగ్నక్షణాల నుండి చిన్నారి బయటకు వస్తూ ఉంది. మామూలు మనిషి తానవుతూ ఉంది.

విషయాన్ని చిలకయ్యలీలగా గ్రహిస్తూనే ఉన్నాడు. ఇప్పుడు అతగాడకి లోకం అర్థమవుతూ ఉంది. లోకంలోని రామినీడు అవగతమవుతూ ఉన్నాడు.

ఇంతవరకు పెద్దయ్య మరణం తనకు వ్యంగ్యంగా అన్పించలేదు. అందుకే ఆ దుర్వార్తను విని తట్టులేకపోయాడు. కానీ ఇప్పుడు ఈ లోకమే వ్యంగ్యంగా కన్పిస్తూ ఉంది. ఒక విధ్వంసకరమైన వాస్తవం తేటతెల్లమై ఇప్పుడు తనను పట్టుకొని కుదిపేస్తూ ఉంది. అందుకే తట్టుకోవడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాడు. తట్టుకోగల్గుతాడు కూడాను నిరంతరంగా. అర్థంకాని నిర్వికారమైన నవ్వు ఒకటి చిలకయ్య మనోఫలకం మీద మెరుపులా మెరిసి 'శౌచం తాలూకు' లోగుట్టును తేటతెల్లం జేస్తూనే ఉంది.

COMMENTS